

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

**pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2023
privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul
implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele
agricole**

Având în vedere că deși agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei nu s-a încheiat, situația economică din Uniunea Europeană a dat, în general, dovadă de reziliență în fața șocurilor formidabile cu care s-a confruntat,

cu toate acestea, conform previziunilor economice din toamnă ale Comisiei Europene, economia Uniunii Europene a pierdut din avânt și a înregistrat o creștere foarte redusă în primele trei trimestre ale anului 2023, creșterea economică fiind mai mică decât s-a proiectat în previziunile din vară și chiar mult mai mică decât în previziunile din primăvară.

Totodată, operaționalizarea în România a culoarelor de solidaritate cu Ucraina a permis, pe de o parte, tranzitarea produselor pe teritoriul României cu destinația comerț intra-UE sau export în state terțe, dar în același timp, a creat premisele pentru descărcarea unor cantități importante de cereale și produse procesate în România, datorită faptului că prețurile au fost convenabile pentru cumpărători,

prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 154/2022 a fost instituită o schemă de ajutor de stat pentru sprijinirea operatorilor din industria de fabricare a produselor de morărit, a uleiurilor și grăsimilor, a produselor lactate și a preparatelor pentru hrana animalelor de fermă, prin compensarea parțială a creșterii costurilor suportate legate de constituirea stocurilor de materie primă și a costurilor legate de transport, depozitare și procesare, ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei,

prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023 au fost instituite măsuri temporare de instituire a unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole, pentru a atenua repercusiunile negative imediate în sectorul producției primare și al procesării, pentru a atenua dezechilibrele economice create și pentru a asigura menținerea activităților economice și a locurilor de muncă,

ținând cont de prețurile mici ale materiei prime provenite din Ucraina, procesatorii români s-au orientat către achiziționarea acesteia din Ucraina, în detrimentul fermierilor români care nu au mai reușit să-și valorifice produsele primare și implicit, să-și acopere costurile de producție,

totodată, potrivit datelor statistice, datorită prețurilor mici a unor produse procesate, cum ar fi făina de grâu și zahăr, operatorii economici din România au efectuat importuri masive, în detrimentul produselor locale, astfel:

- cantitatea de făină de grâu sau de meslin importată, în perioada ianuarie – august 2023, a fost de 6.806,67 tone, față de aceeași perioadă de referință a anului 2022, în care importurile din Ucraina au fost de 535,13 tone, înregistrându-se o creștere deosebită a cantităților de făină importate din Ucraina, ceea ce afectează activitatea procesatorilor din industria morăritului care nu își pot valorifica produsele cel puțin la prețul de producție, precum și activitatea fermierilor care nu își pot vinde grâul aflat în depozite către industria morăritului, producția anului 2023;

- în sectorul zahărului, cantitatea importată, în perioada ianuarie – august 2023, a fost de 84.633 tone, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2022, când s-au importat 12.000 tone, creșterea importurilor fiind semnificativă, cu consecințe imediate și ireversibile privind cultura și procesarea sfeclăi de zahăr,

luând în considerare că importurile masive de făină de grâu și zahăr din Ucraina pe piața din România și prețurile mici ale acestora, comparativ cu media prețurilor în Uniunea Europeană, au dus la nemulțumiri în rândul fermierilor care au cultivat grâu și sfeclă de zahăr, primii fiind impactați prin imposibilitatea valorificării producției de grâu a anului 2023, iar producătorii de sfeclă fiind în situația imposibilității de a contracta sfeclă de zahăr către fabrici, pentru producția anului 2024, astfel sunt necesare măsuri de protecție a producției interne,

totodată, este necesară menținerea în activitate a fabricilor procesatoare și a locurilor de muncă, prin producerea zahărului și a făinii în unitățile economice din România, prin obținerea de produse de calitate și cu valoare economică adăugată, ceea ce contribuie la creșterea veniturilor fermierilor și a procesatorilor,

având în vedere că la nivel european, asociațiile europene profesionale ale fermierilor și procesatorilor de sfeclă de zahăr, Confederația Internațională a Producătorilor de Sfeclă Europeană și Asociația Europeană a Producătorilor de Zahăr au atras atenția Comisiei Europene asupra distorsiunilor din piață și efectelor negative asupra producției europene, care vor apărea ca urmare a exportului masiv, fără taxe vamale, de zahăr alb cu origine Ucraina,

ținând cont de faptul că sunt condiții pentru menținerea sistemului instituit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023, și pentru anul 2024, se impune adoptarea în regim de urgență a unui act normativ de prelungire a aplicării acestuia până la data de 31 decembrie 2024,

astfel, este necesară protejarea intereselor economice ale fermierilor și procesatorilor, prin exinderea mecanismului de consultare și reacție coordonată, instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023, și pentru unele produse agroalimentare, respectiv făină de grâu sau de meslin și zahăr din trestie sau din sfeclă și zaharoză chimic pură, în stare solidă,

ținând seama că nepromovarea în regim de urgență a prezentului act normativ, poate avea următoarele consecințe negative:

- a) riscul major ca o parte importantă a fermierilor și procesatorilor afectați să nu își poată achita obligațiile contractuale către furnizori, leasinguri, salarii, credite la termenele scadente, să se supraîndatoreze și să nu mai poată continua activitatea;
- b) reducerea suprafețelor cultivate cu grâu și sfeclă de zahăr, precum și închiderea fabricilor procesatoare;
- c) fluxul de făină și zahăr din Ucraina, importate pe teritoriul României vor cauza pierderi în rândul procesatorilor, care au deja stocuri a căror valoare este mai mare decât prețurile produselor importate și, prin urmare, nu vor putea fi vândute, crescând cheltuielile cu depozitarea;
- d) scăderea prețului la sfecla de zahăr oferit de fabrici cultivatorilor, în condițiile invadării pieței cu zahăr din Ucraina;
- e) distorsionarea pieței produselor agroalimentare și existența unor practici comerciale neloiale, cu impact asupra populației,

întrucât elementele prezentate definesc un context excepțional și vizează interesele economice ale României, având în vedere că statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea continuării activității economice,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situație de urgență, extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin.(4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență

ARTICOL UNIC

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023 privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 929 din 13 octombrie 2023, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), după litera d) se introduc două noi litere, lit. e) și f), cu următorul conținut:

„e) făină de grâu sau de meslin, codul NC 1101 00;

f) zahăr din trestie sau din sfeclă și zaharoză chimic pură, în stare solidă, codul NC 1701."

2. La articolul 1 alineatul (3), după litera d) se introduc două noi litere, lit. e) și f), cu următorul conținut:

„e) 107 - Fabricarea produselor de brutarie și a produselor fainoase;

f) 1081 – Fabricarea zahărului."

3. La articolul 13 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică până la data de 31 decembrie 2024."

PRIM – MINISTRU

ION - MARCEL CIOLACU